

รายงานการประชุม
คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ศูนย์ประชุมกระทรวงวัฒนธรรม ชั้น ๘ และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom)

.....

กรรมการผู้มาประชุม ณ ศูนย์ประชุมกระทรวงวัฒนธรรม ชั้น ๘

๑. นายอิทธิพล คุณปลื้ม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	รองประธานกรรมการ คนที่ ๑
๒. นางยุทธิกา อิศรางกูร ณ อยุธยา
รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๓. นายกิตติพันธ์ ใจดี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นายกล้า สมตระกูล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. นายปรารพ เหล่าวานิช	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ศาสตราจารย์อภิชัย พันธเสน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์
อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการและเลขานุการ
๘. รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นายสำรวย นักการเรือน
รองอธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้มาประชุม (ผ่านระบบ Zoom)

๑. นายวิษณุ เครืองาม
รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายสุภัทร จำปาทอง
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ คนที่ ๒
๓. นายจตุติ ไกรฤกษ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	รองประธานกรรมการ คนที่ ๓
๔. นายชูรินทร์ ขวัญทอง
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง
แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๕. นางนิตากร วิศิษฐ์สรอรรถ
รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๖. นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช
หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข
แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ

๗. นายสันติ เสือสมิง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. นายมาโนช แจ่มมุข	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. นายเกริก มีมุงกิจ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม (ติดภารกิจ)

๑. พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. พระมหาราชครูพิธิศรีวิสุทธิคุณ (ชวิน รั้งสิพราหมณกุล)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. นายบัญชา พงษ์พานิช	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุม ณ ศูนย์ประชุมกระทรวงวัฒนธรรม ชั้น ๘

๑. นายอนุชา หาระหนี ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	กรรมการศาสนา
๒. นางสาววาสนา เฟ็งสะและ ผู้อำนวยการกลุ่มงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	กรรมการศาสนา
๓. นายธนพล พรหมสุขษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	กรรมการศาสนา
๔. นายสุรียา วิวัฒน์กิจเลิศ ผู้อำนวยการกลุ่มประชาสัมพันธ์	กรรมการศาสนา
๕. นางสาวธนพร หันกิตติกุล ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการศาสนา
๖. นายประมวล บุญมา หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๗. นางสาวอัญญาณี เทศประสิทธิ์ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ	กรรมการศาสนา
๘. นางสาวปารวี ลีวัฒนา นักวิชาการศาสนาชำนาญการ	กรรมการศาสนา
๙. นางสาวมนพัทธ์ ปาณิกบุตร นักวิชาการศาสนาชำนาญการ	กรรมการศาสนา
๑๐. นายภาณุพงศ์ ขุนสะอาดศรี นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ	กรรมการศาสนา
๑๑. นายชินนทร์ เขียวสนุก นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ	กรรมการศาสนา
๑๒. นายธวัชชัย บุตรทองดี	นักวิชาการศาสนา กรรมการศาสนา
๑๓. นายฉัตรชัย พิมพ์พิจิตร	นักประชาสัมพันธ์ กรรมการศาสนา
๑๔. นายสุธี พึ่งกลิ่นดี	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กรรมการศาสนา
๑๕. นางสาวเจณิสตา ธงแก้ว	เจ้าหน้าที่ดิจิทัล กรรมการศาสนา
๑๖. นางสาวธนภรณ์ ปิยพิทักษ์บุญ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ กรรมการศาสนา
๑๗. นายธนต์ถ์ เอื้อสุทธิสุนนท์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ กรรมการศาสนา
๑๘. นายประเสริฐ อุตตรา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ กรรมการศาสนา
๑๙. นางสาวนันทรัตน์ ต้องไกรเลิศ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ กรรมการศาสนา

เริ่มประชุม เวลา ๑๓.๓๐ น.

กรรมการผู้เข้าร่วมประชุมผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๘ คน รายงานตัวในที่ประชุม ประกอบด้วย (๑) นายจตุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๒) นายสุภัทร จำปาทอง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (๓) นายชูรินทร์ ขวัญทอง หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๔) นางนิศากร วิศิษฐ์สรอรรถ รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการบริหารงาน จังหวัดแบบบูรณาการ แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย (๕) นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (๖) นายสันติ เสือสมิง (๗) นายมาโนช แจ่มมุข และ (๘) นายเกริก มีมุงกิจ

จากนั้นรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และประธานการประชุม ได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom) โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุม จำนวน ๑๒ หน้า และเวียนแจ้งกรรมการฯ แล้ว มีกรรมการฯ ขอแก้ไข จำนวน ๑ คน ซึ่งได้แก้ไขเรียบร้อยแล้ว จึงเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ผลการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ของกระทรวง จังหวัด และหน่วยงานทุกภาคส่วน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ กำหนดให้มีการกำกับติดตามการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนฯ และให้รายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ทุกสิ้นปีงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ฝ่ายเลขานุการฯ โดยกรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม ได้สรุปภาพรวมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

(๑) ผลการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนหน่วยงานที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ๒๘,๐๑๓ แห่ง มีโครงการส่งเสริมคุณธรรม จำนวน ๑๕,๕๙๕ โครงการ รวมมีผู้ได้รับการอบรมคุณธรรมและจริยธรรม ประมาณ ๖.๕ ล้านคน นอกจากนี้ มีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ จำนวน ๓๐,๔๔๒ แห่ง โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ประมาณ ๑๙ ล้านคน

(๒) การประกาศยกย่องชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ตามเกณฑ์การประเมิน ๙ ขั้นตอน รวมทั้งทั่วประเทศ ๓๕,๗๙๕ แห่ง ซึ่งได้มีการคัดเลือกชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัด ในระดับคุณธรรมต้นแบบ ที่มีผลสัมฤทธิ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในเชิงประจักษ์ เพื่อรับโล่รางวัลคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น จากนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒๓๕ แห่ง

(๓) กิจกรรมสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ อาทิ การขยายระยะเวลาแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๑ ต่ออีก ๑ ปี ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ นอกจากนี้ ได้จัดทำโครงการใหญ่ (Big Project) ภายใต้แผนแม่บทการปฏิรูปประเทศ การผลักดัน “ระบบเครดิตสังคม” ส่งเสริมการให้พลังเชิงบวก การพัฒนาเครื่องมือการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม และดัชนีชี้วัดคุณธรรมเชิงพฤติกรรมในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม รวมทั้งการเสริมสร้างความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในพื้นที่เพื่อถอดบทเรียนองค์ความรู้ผลการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม เป็นต้น

(๔) การประชาสัมพันธ์ขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ สร้างการรับรู้ เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ และสร้างการมีส่วนร่วมในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ เช่น จัดทำสื่ออินโฟกราฟิก/คลิปวิดีโอ และป้ายประชาสัมพันธ์คุณธรรม ๔ ประการ โดยเน้นในเรื่องของ “วินัย” ในการดำเนินชีวิต และจัดกิจกรรม “Infographics Moral Awards” ประจำปี ๒๕๖๔ หัวข้อ “คนไทยวินัยไม่มีหมด” ซึ่งมีผู้ชนะรวม ๑๕ รางวัล

โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้รวบรวมผลสำเร็จของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทฯ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่หน่วยงาน จัดทำเป็นหนังสือ “การขับเคลื่อนคุณธรรมในสถานการณ์ COVID-๑๙” และมอบให้กับคณะกรรมการฯ ล่วงหน้าเรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม

รับทราบผลการดำเนินงาน และมอบหมายกรมการศาสนานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๒ การดำเนินงานช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ขององค์กร ๕ ศาสนา

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ได้มอบหมายให้กรมการศาสนา รวบรวมผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม ภายใต้สถานการณ์โควิด ๑๙ ของหน่วยงาน/องค์กรทางศาสนา ทั้ง ๕ ศาสนา คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู และศาสนาซิกข์ เพื่อนำเสนอ กิจกรรมในมิติทางศาสนา รายงานต่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยกรมการศาสนา ได้รวบรวมผลการดำเนินโครงการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ/บุคลากรทางการแพทย์ และผู้ประสบอุทกภัย ขององค์กรทางศาสนาและองค์กรเครือข่ายอื่น ๆ โดยได้จัดทำถุงยังชีพ เครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งของจำเป็น มอบแก่ตัวแทนศาสนิกชน ผู้นำชุมชน รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวม ๒๘๒ แห่ง นำไปแจกจ่ายแก่ประชาชนทั่วประเทศ รวม ๒๑,๐๕๐ คน ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดทำวีดิทัศน์สรุปผลการดำเนินงาน ความยาว ๓ นาที และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ รายงานผลการส่งมอบข้อเสนอจากงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑ ต่อคณะรัฐมนตรี

รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ รายงานผลการส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ข้อ/เรื่องสำคัญ จากงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑ ซึ่งได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ในรูปแบบออนไลน์ ด้วยแนวคิด Sustainability with Moral : New Moral New Normal “คุณธรรมวิถีใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” และกระทรวงวัฒนธรรม โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ ซึ่งได้รับทราบและมีมติให้กระทรวงวัฒนธรรมรับความเห็นและข้อเสนอเพิ่มเติมของกระทรวงสาธารณสุข สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป และให้หน่วยงานของรัฐรับข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดดังนี้

(๑) สารสำคัญข้อเสนอเชิงนโยบาย ๔ ประเด็น และแนวทางสู่การปฏิบัติ

ลำดับ	ข้อเสนอเชิงนโยบาย	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การสำรวจ รวบรวม เรียบเรียง ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาคอขวดด้วยคุณธรรมหรือนวัตกรรม ความดีในช่วงวิกฤตโควิด-๑๙ เพื่อนำมาสื่อสาร เผยแพร่ และรณรงค์สู่สังคมในวงกว้าง รวมทั้งรวบรวม ประวัตินักคุณธรรม และเกียรติคุณของบุคคลที่ทำคุณงามความดีในแต่ละพื้นที่ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูและยึดถือให้เป็นแบบอย่างในหอจดหมายเหตุหรือหอเกียรติยศของแต่ละจังหวัด	ค้นหา สำรวจ และรวบรวมเรื่องราว คุณธรรมความดีของสังคมไทย ในสถานการณ์โควิด-๑๙ เพื่อจัดทำเป็นบันทึกความดีของสังคมและรวบรวมไว้ให้เป็นข้อมูลสำคัญในหอจดหมายเหตุ และค้นหา คัดเลือกบุคคล องค์กร และสื่อส่งเสริมคุณธรรมเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ ในด้านคุณธรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง และจัดทำเป็นฐานข้อมูลบุคคล องค์กร สื่อส่งเสริมคุณธรรมทั้งในระบบออนไลน์ และระบบออนไซต์ต่อไป	หน่วยงานภาครัฐ โดยกลไกอนุกรรมการ ส่งเสริมคุณธรรม ระดับกระทรวง และระดับจังหวัด
๒	การสนับสนุนส่งเสริมและผลักดันการพัฒนาคน เครื่องมือ และกลไกของชุมชนให้มีระบบพี่เลี้ยงชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพคนท้องถิ่นให้มีทักษะการเป็นพี่เลี้ยงและนำไปสู่โมเดลครอบครัวพลังบวกในสังคมที่ไร้ความรุนแรง และพัฒนาภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในรูปแบบภาคีเครือข่ายที่ยั่งยืน ร่วมกับการพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์โดยคนท้องถิ่นด้วยทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นกลไกพี่เลี้ยงระหว่างชุมชน	ส่งเสริมและพัฒนาพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อสร้างพลังที่เข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชนให้เกิดรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันของเด็กเยาวชนและครอบครัวที่เป็นรูปธรรมที่ยั่งยืน	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวงมหาดไทย (มท.)
		ถอดบทเรียนชุมชนท้องถิ่นต้นแบบด้านคุณธรรมและส่งเสริมระบบกลไกพี่เลี้ยงชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนด้านคุณธรรมต่อเนื่องทุกปี	พม. มท. วธ.
		จัดให้มีกระบวนการสมาชิกคุณธรรมเพื่อเป็นเวทีกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเครือข่ายชุมชน ในการขยายผลความรู้และชื่นชมยกย่องให้เป็นต้นแบบต่อสังคมไทย	วธ.
๓	การสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างระบบเครดิตทางสังคม ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานของประเทศ และใช้ข้อมูลเครดิตของบุคคลและองค์กรในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจในการทำคุณดีเพื่อยกระดับเครดิตโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น	สนับสนุนการคิดค้นและพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานด้านคุณธรรมของสังคมไทยและส่งเสริมการทำคุณดีโดยแสดงถึงการให้คุณค่าในการทำคุณดีของคนในสังคมไทย เพื่อเป็นแรงจูงใจและเป็นพลังทางสังคมในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ดีงาม	ภาครัฐทุกหน่วยงาน
		ศึกษา รวบรวมระบบเครดิตทางสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ และดำเนินการศึกษาทดลองการใช้ระบบเครดิตทางสังคมที่เหมาะสมกับสังคมไทย ทั้งในระดับองค์กร ชุมชนท้องถิ่น ระดับเครือข่าย ระดับเมืองและระดับประเทศ/ จัดให้มีการนำเสนอผลการศึกษาดูงาน	วธ.

ลำดับ	ข้อเสนอเชิงนโยบาย	แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		การใช้ระบบเครดิตทางสังคมในสมัยชา คุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒ เพื่อให้เกิด การยอมรับในมิติสมัยชาคุณธรรมแห่งชาติ และนำไปสู่การขยายผลในระยะต่อไป	
๔	การสนับสนุนและส่งเสริมการสร้าง ภูมิคุ้มกันหมู่ทางสังคมด้วยมิติความดี ด้วยการส่งเสริมระบบเครือข่ายทาง สังคมคุณธรรม ให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และร่วมกันสร้างกลไกการมี ส่วนร่วมการสื่อสารข้อมูลและการ เผยแพร่ความสำเร็จของการขับเคลื่อน คุณธรรม โดยมีการบูรณาการ การทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วน ในสังคมให้สามารถขับเคลื่อนสังคม คุณธรรมในรูปแบบวิถีใหม่ได้อย่างยั่งยืน	สนับสนุนการดำเนินงานเชื่อมโยง และบูรณาการองค์กรเครือข่ายทางสังคม ระดับจังหวัดเพื่อจัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณธรรมในระดับจังหวัดและ สนับสนุนงบประมาณ ติดตามผลการ ดำเนินงานจังหวัดคุณธรรมให้เป็นจริง จัดให้มีกระบวนการสมัยชาคุณธรรมหรือ ตลาดนัดคุณธรรมทุกระดับเพื่อเป็นเวที กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับ เครือข่ายทางสังคม	มท. วธ.

(๒) สรุปความเห็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒.๑) กระทรวงสาธารณสุข เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบาย และมีข้อเสนอแนะให้ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ศึกษาระบบเครดิตสังคมทั้งในและต่างประเทศและทำการทดลองใช้ระบบเครดิตสังคมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยจนสามารถใช้ในระดับองค์กร ชุมชน ท้องถิ่น ระดับเครือข่าย ระดับเมือง และระดับประเทศได้ เมื่อได้ระบบเครดิตสังคมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยแล้ว ควรสนับสนุนต่อยอดการคิดค้นและพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานด้านคุณธรรมในการส่งเสริมการทำความดีของสังคมไทย เพื่อเป็นแรงจูงใจและพลังทางสังคมในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ดีงามของคนไทยอย่างยั่งยืน โดยมีให้ระบบเครดิตสังคมเป็นเพียงกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลเท่านั้น

(๒.๒) สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบาย ซึ่งจะเป็นการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนให้สามารถขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในรูปแบบวิถีใหม่ได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ ซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้เชื่อมโยงกับนโยบายด้านคุณธรรม โดยนำพฤติกรรมทางจริยธรรมและระบบเครดิตสังคมมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการบริหารงานบุคคล ซึ่งจะสนับสนุนให้การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในสังคมได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด อย่างไรก็ตามควรมีการบูรณาการงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้การกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒.๓) สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบาย และมีข้อเสนอแนะให้กระทรวงวัฒนธรรม ควรเพิ่มเติมบทวิเคราะห์และสรุปผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ (Expected Outcome) ไว้ในรายงานครั้งต่อไป เพื่อสะท้อนให้เป็นประโยชน์และข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมทั้งเห็นควรนำข้อเสนอเชิงนโยบาย เช่น การส่งเสริมและผลักดันการพัฒนาคนและกลไกของชุมชน โดยให้มีพี่เลี้ยงเพื่อสร้างพลังที่เข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน การสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างระบบเครดิตสังคมไปประกอบการพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และบูรณาการการทำงานกับภาคีเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมคุณธรรมของคนในชาติให้เกิดผลในทางปฏิบัติ และบรรลุเป้าหมายความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมต่อไป

(๓) ข้อเสนอเชิงแนวคิดและแนวปฏิบัติในการนำระบบเครดิตสังคมมาใช้ โดยศูนย์คุณธรรมร่วมกับนักวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สรุปเป็น ๘ ประเด็นดังนี้

- (๓.๑) ข้อพึงระวังที่ไม่ควรนำมาใช้ในระบบเครดิตสังคม มีปัจจัย ๓ ประการ ได้แก่
- (๑) ความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค (๒) สถานะทางด้านเศรษฐกิจ และ (๓) สภาพเงื่อนไขทางสังคม
- (๓.๒) ระบบเครดิตสังคมอาจพัฒนาได้จากหลักคุณธรรมที่ไม่สุดโต่ง และเป็นที่ยอมรับร่วมกัน โดยอาจเริ่มจากตัวชี้วัดที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
- (๓.๓) ควรเริ่มทดลองประยุกต์ใช้นำร่องจากระดับชุมชนที่มีค่านิยม สภาพพื้นฐานทางสังคมร่วมกันอยู่ก่อนแล้ว ก่อนขยายไปสู่ระดับประเทศที่คนทั้งประเทศใช้ร่วมกัน
- (๓.๔) ควรประยุกต์ใช้ระบบเครดิตสังคมในเชิงบวก ไม่ควรใช้ในการจำกัดสิทธิ์หรือการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของประชาชน
- (๓.๕) ระบบเครดิตสังคมเป็นพลวัต ต้องมีการทบทวนเพราะแบบแผนหรือพฤติกรรมบางอย่างเหมาะสมกับเงื่อนไขหรือช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น
- (๓.๖) หน่วยงาน/กลไกรับผิดชอบพัฒนาระบบเครดิตสังคม ต้องเป็นที่ยอมรับในสังคม มีความเป็นกลาง ปราศจากอคติ ปลอดภัยจากการเมืองและผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม
- (๓.๗) เปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กร ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางหรือวิธีการประเมิน
- (๓.๘) ระบบเครดิตสังคมเป็นแนวคิดที่มีการนำไปใช้ในเชิงลบหลายประเทศ ดังนั้น อาจพิจารณาหลีกเลี่ยงการใช้คำดังกล่าว แต่เลือกใช้คำที่แตกต่างออกไป

(๔) ประเด็นท้าทายในการปรับใช้ระบบเครดิตสังคม ประกอบด้วย

- (๔.๑) การกำหนดพฤติกรรมที่ดี ดำเนินการโดยหน่วยงานใด และอย่างไร
- (๔.๒) การจัดเก็บเครดิตสังคมที่มีประสิทธิภาพ
- (๔.๓) สิทธิประโยชน์ คืออะไร

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ถอดบทเรียนในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และจะนำไปทดลองใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเริ่มจากระดับหมู่บ้าน/องค์กร/ชุมชน ๑๐ แห่ง และรายงานผลต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ ได้พัฒนาดัชนีชี้วัดคุณธรรม ๕ ประการเสร็จโดยนำไปใช้สำรวจกลุ่มเป้าหมายช่วงอายุระหว่าง ๒๕ - ๔๐ ปี เรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ แผนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า ตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ กำหนดให้จัดทำรอบแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติทุกปีงบประมาณ ประกอบด้วย

(๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

(๒) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (๓) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย และ (๔) คณะอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ได้จัดทำแผนการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายละเอียดดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑

ที่	แผนงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
๑	การรายงานผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (รวบรวม/ติดตามการรายงาน ผลของกระทรวง จังหวัด และองค์กร)	ต.ค. - ธ.ค. ๖๔	- กรมการศาสนา - ทุกกระทรวง - ทุกจังหวัด - องค์กรต่าง ๆ	ดำเนินการแล้ว
๒	การรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อน แผนแม่บทฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี	ม.ค. ๖๕	- อนุกรรมการฯ - กรมการศาสนา	อยู่ระหว่างวิเคราะห์ ข้อมูลผลการ ขับเคลื่อนแผนฯ ของ หน่วยงาน
๓	การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ประสาน/ชี้แจง แนวทางการจัดทำและขับเคลื่อน แผนปฏิบัติการฯ ของกระทรวง จังหวัด และองค์กร)	ม.ค. - ก.พ. ๖๕	- กรมการศาสนา - ทุกกระทรวง - ทุกจังหวัด - องค์กรต่าง ๆ	อยู่ระหว่างรวบรวม แผนปฏิบัติการฯ ของกระทรวง จังหวัด และองค์กรต่าง ๆ
๔	การติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	เม.ย. - ส.ค. ๖๕	- กรมการศาสนา - ทุกกระทรวง - ทุกจังหวัด - องค์กรต่าง ๆ	
๕	การชี้แจงแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	เม.ย. - ส.ค. ๖๕	- กรมการศาสนา - ทุกกระทรวง - ทุกจังหวัด - องค์กรต่าง ๆ	
๖	การรายงานผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - แจ้งหน่วยงานจัดทำรายงานผลการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - แจ้งหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	ก.ย. ๖๕	กรมการศาสนา	
๗	กำหนดประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อ กำกับติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บท ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และ กำหนดนโยบายขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จำนวน ๓ ครั้ง	ต.ค. ๖๔ - ก.ย. ๖๕	กรมการศาสนา	ประชุมครั้งที่ ๓/๖๔ เมื่อวันที่ ๘ ธ.ค. ๖๔

(๒) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

ที่	แผนงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
ส่วนที่ ๑ การดำเนินงานตามบทบาทและอำนาจหน้าที่				
๑	กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) - ยกร่างแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ - เเวทีรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนฯ จากกลไกระดับจังหวัด/กระทรวง/องค์กร	มิ.ย. - ธ.ค. ๖๔	- กรมการศาสนา - ศูนย์คุณธรรม - กลไกอนุ กรรมการฯ จังหวัด/กระทรวง/ องค์กร	ดำเนินการจัดทำ ร่างแผนฯ แล้วเสร็จ
๒	เสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรี ประกาศใช้	ม.ค. - มี.ค. ๖๕	- อนุกรรมการฯ - กรมการศาสนา - ศูนย์คุณธรรม	เสนอร่างแผนฯ ต่อคกก. พิจารณา ให้ข้อเสนอแนะ
๓	จัดเวทีสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ ให้กับผู้ปฏิบัติงานในกลไก คณะอนุกรรมการฯ ระดับภูมิภาค ๔ ภาค และในส่วนกลาง และประชาชนทั่วไป	เม.ย. - ก.ย. ๖๕	- อนุกรรมการฯ - กรมการศาสนา - ศูนย์คุณธรรม - จังหวัด/ กระทรวง/องค์กร	
๔	การจัดหลักสูตรพัฒนาวิทยากรส่งเสริม คุณธรรมสำหรับกลไกคณะกรรมการ ส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง และ จังหวัด - จัดทำหลักสูตรวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม - จัดอบรมหลักสูตรวิทยากรส่งเสริม คุณธรรม ให้กับแกนนำคณะกรรมการ ส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ใน ๔ ภูมิภาค/๔ ครั้ง - จัดอบรมหลักสูตรวิทยากรส่งเสริม คุณธรรม ให้กับแกนนำคณะกรรมการ ส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวงและ หน่วยงานส่วนกลาง - หลักสูตรบูรณาการ (เพิ่มเติม) พัฒนาแกน นำเด็กและเยาวชนด้วยหลักสูตรต้นทุนชีวิต และการส่งเสริมแกนนำพลังบวก เพื่อ เตรียมความพร้อมให้เด็กเยาวชนมีทักษะ ตามศตวรรษที่ ๒๑	ต.ค. - ธ.ค. ๖๔ ม.ค. - มิ.ย. ๖๕ เม.ย. - มิ.ย. ๖๕ ม.ค. - มิ.ย. ๖๕	- ศูนย์คุณธรรม - กรมการศาสนา - จังหวัด/ กระทรวง/องค์กร - ศูนย์คุณธรรม - กระทรวง วธ. - กระทรวง พม./ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- มีกำหนดจัดอบรม แกนนำวิทยากร สนับสนุนการ ขับเคลื่อนจังหวัด คุณธรรมเพื่อเตรียม ขยายผลจังหวัด คุณธรรม ๔ ภูมิภาค ในเดือน มี.ค. - เม.ย. ๖๕
๕	กำหนดประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน จำนวน ๔ ครั้ง	ธ.ค. ๖๔ - ก.ย. ๖๕	- ศูนย์คุณธรรม - กรมการศาสนา	- ประชุมครั้งที่ ๓/๖๔ เมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๖๔ - ประชุมครั้งที่ ๑/๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ม.ค. ๖๕

ที่	แผนงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
ส่วนที่ ๒ การดำเนินงานด้านวิชาการเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น				
๖	การจัดทำโครงการสำคัญสนับสนุนการขับเคลื่อนคุณธรรมของสังคมไทย ผ่านการทำงานคุณธรรมเชิงพื้นที่และการทำงานกับเด็กและเยาวชนในการขับเคลื่อนงานคุณธรรม (Social credit System)	ต.ค. - มิ.ย. ๖๕	- ศูนย์คุณธรรม - กรมการศาสนา	อยู่ระหว่างการศึกษ กรณีตัวอย่าง Social credit ระดับชุมชน องค์กรในพื้นที่
๗	พัฒนาเครื่องมือการประเมิน/ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม (๙ ข้อ ๓ ระดับ) และดัชนีชี้วัดคุณธรรมเชิงพฤติกรรม ในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม	ต.ค. - มิ.ย. ๖๕	- ศูนย์คุณธรรม	พัฒนาแล้ว โดยอยู่ ระหว่างการสำรวจ ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของ ช่วงวัย ๑๓ - ๒๔ ปี
๘	รวบรวม ถอดบทเรียนองค์ความรู้ กรณีศึกษาผลสำเร็จการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรมเพื่อ เผยแพร่ขยายผล	ม.ค. - ก.ย. ๖๕	- ศูนย์คุณธรรม - กรมการศาสนา - สถาบันวิชาการ ในพื้นที่ - วิทยากรแกนนำ ในพื้นที่	อยู่ระหว่างดำเนินการ

(๓) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

ที่	แผนงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
๑	ติดต่อ Youtuber ด้านศาสนา/ศิลปะ/ วัฒนธรรม/การท่องเที่ยว เพื่อนำผลงาน ของคนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวด Infographic “Moral Awards ประจำปี ๒๕๖๔” หัวข้อ “คนไทยวินัยไม่มีหมด” เผยแพร่ทางสถานโทรทัศน์ช่องทรู ช่อง ๗ และช่องทางอื่น ๆ	ธ.ค. ๖๔ - ม.ค. ๖๕	- กรมการศาสนา - ศูนย์คุณธรรม - องค์กรเครือข่าย	
๒	จัดประกวดผลิตสื่อส่งเสริมคุณธรรม ในหัวข้อ “วินัย” (คลิปวิดีโอ ๓ - ๕ นาที/ คลิป Tik-Tok ไม่เกิน ๓ นาที)	ก.พ. - เม.ย. ๖๕	- กรมการศาสนา	
๓	โครงการค้นหาบุคคลคุณธรรม เพื่อยกย่อง เชิดชูบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม	เม.ย. - มิ.ย. ๖๕	- กรมการศาสนา - ศูนย์คุณธรรม - องค์กรเครือข่าย	
๔	จัดกิจกรรมแถลงแผนปฏิบัติการด้านการ ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒	มี.ค. เม.ย. ๖๕	- กรมการศาสนา - ศูนย์คุณธรรม - องค์กรเครือข่าย	
๕	จัดทำตราสัญลักษณ์ คุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู	ส.ค. - ก.ย. ๖๕	- กรมการศาสนา - ศูนย์คุณธรรม - องค์กรเครือข่าย	

ที่	แผนงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
	<p>ต้นแบบโดดเด่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - แจ้างแนวทาง ขั้นตอน และแผนการดำเนินงานให้กับจังหวัด กระทรวง กรุงเทพมหานคร และองค์กรอิสระภาครัฐ และเอกชน - จัดประชุม/สนับสนุนวิทยากร/เครื่องมือ เพื่อสร้างการรับรู้ในเกณฑ์การประเมิน ๙ ข้อ ๓ ระดับ - ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัด ดำเนินการตามแนวทางและแผนการประเมิน 			
๔	<p>จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่/ชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมิน แก่หน่วยงานต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ 	ม.ค. - ก.ค. ๖๕	- อนุกรรมการฯ ด้านการประเมิน	
๕	<p>การพิจารณาผลการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - รวบรวม/จัดทำข้อมูลผลการประเมิน ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม จากจังหวัด กระทรวง กรุงเทพมหานคร องค์กรอิสระภาครัฐและเอกชน - พิจารณาผลการประเมินฯ ระดับจังหวัด กระทรวง กรุงเทพมหานคร ใน ๓ ระดับ (ส่งเสริมคุณธรรม คุณธรรม และคุณธรรม ต้นแบบ) และคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น - พิจารณากลับกรองผลการประเมินองค์กรอิสระภาครัฐและเอกชน ใน ๓ ระดับ และคัดเลือก องค์กรต้นแบบโดดเด่น - นำผลการพิจารณาเสนอคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบ ผลการประเมินและแนวทางการประกาศยกย่อง 	ก.ค. - ส.ค. ๖๕	- กรมการศาสนา - จังหวัด/ กระทรวง/ กรุงเทพมหานคร/ องค์กรต่าง ๆ	
๖	<p>กำหนดประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน จำนวน ๓ ครั้ง</p>	<p>ธ.ค. ๖๔ - ก.ย. ๖๕</p>	- กรมการศาสนา	<p>ประชุมครั้งที่ ๓/๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ ธ.ค. ๖๔</p>

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการ คนที่ ๑ กล่าวเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๕ กระทรวงวัฒนธรรมได้มีการประชุมร่วมกันของประธานอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีประเด็นการยกระดับโครงสร้างของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อรองรับการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ ได้อย่างเต็มศักยภาพ และประเด็นการปรับปรุงองค์ประกอบของประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ โดยให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานอนุกรรมการ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งหารือเรื่องจุดเน้นการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ และการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา กรรมการและเลขาธิการ รายงานกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการด้านวิชาการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นที่ปรึกษา ซึ่งดำเนินงานระหว่างเดือนมิถุนายน - ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยมีกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ความสอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติและแผนที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ รวมทั้งสถานการณ์และประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม รวมทั้งได้เชิญหน่วยงานระดับกระทรวงและจังหวัดร่วมประชุมระดมความคิดเห็น และนำเสนอโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งฝ่ายเลขาธิการฯ ได้นำผลจากการประชุมมาประมวลผลจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ที่มีสาระสำคัญตามองค์ประกอบแบบฟอร์มแผนระดับที่ ๓ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรียบร้อยแล้ว และได้กล่าวเชิญศาสตราจารย์อภิชัย พันธเสน ประธานอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยนำเสนอสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และขั้นตอนการเสนอคณะรัฐมนตรีต่อที่ประชุม

ศาสตราจารย์อภิชัย พันธเสน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และประธานอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย นำเสนอสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ พร้อมวิดิทัศน์สรุปสาระสำคัญ ความยาว ๓ นาที โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ (๑) เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย (๒) เพื่อให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ พัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม (๓) เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมแผนปฏิบัติการฯ มีเป้าหมายเพื่อให้ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้นด้วยดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” เกิดการปรับเปลี่ยนพลิกโฉมทางสังคมด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการทางสังคม ๓ กระบวนการ ประกอบด้วย

๑. กระบวนการบ่มเพาะภายในจิตใจในทุกช่วงวัยของมนุษย์ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบครอบครัวและระบบการศึกษา

๒. การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่สะท้อนการมีคุณธรรมในระดับบุคคลจากการปรับเปลี่ยนวิถีคิด กรอบคิด หรือค่านิยม

๓. การเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม เป็นกลไกทางสังคมที่คอยกำกับ/เตือนสติปัจเจกบุคคลให้ตระหนักหรือระมัดระวังการแสดงออกในพฤติกรรม เป็นกติการ่วมในสังคม ก่อให้เกิดเป็นกระแสหรือพฤติกรรมของคนในสังคมที่แสดงออกร่วมกัน (Collective Behavior) เป็นการสร้างกลไกร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมให้เกิดขึ้น

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. เป้าหมาย “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรม ที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ”

๒. ค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัด

(๑) ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) หน่วยงานภาครัฐนำร่องนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓. แนวทางการดำเนินการ/พัฒนา ประกอบด้วย ๓ แผนย่อยเพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์

(๑) แผนย่อย ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำ ความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย มี ๒ เป้าหมาย

(๑.๑) เป้าหมายที่ ๑ ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้น

(๑.๒) เป้าหมายที่ ๒ จำนวนเครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริม คุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น

(๑.๓) แนวทางการพัฒนา มี ๖ แนวทาง

- สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี
- ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม
- ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร
- พัฒนาขีดความสามารถของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม

สู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม

- ส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิกฤติโรคอุบัติใหม่

- สนับสนุนส่งเสริมกลไกของชุมชนให้มีระบบพี่เลี้ยง

(๒) แผนย่อย ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไก เพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม มี ๓ เป้าหมาย

(๒.๑) เป้าหมายที่ ๑ จำนวนเครือข่าย/องค์กรที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น

(๒.๒) เป้าหมายที่ ๒ จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิต ทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น

(๒.๓) เป้าหมายที่ ๓ หน่วยงานภาครัฐนำร่องนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น

(๒.๔) แนวทางการพัฒนา มี ๔ แนวทาง

- ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัยโดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย

- สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรมและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในหรือระหว่างองค์กร/ชุมชน เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน
- พัฒนากลไกให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม
- เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

(๓) แผนย่อย ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม มี ๒ เป้าหมาย

(๓.๑) เป้าหมายที่ ๑ ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น

(๓.๒) เป้าหมายที่ ๒ จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น

(๓.๓) แนวทางการพัฒนา มี ๓ แนวทาง

- กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับของหน่วยงานทุกภาคส่วน สะท้อนกระบวนการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต
- ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนหรือหน่วยงาน
- ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย พัฒนา และเผยแพร่ระบบการจัดการความรู้

ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

ทั้งนี้ เมื่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ โดยกรมการศาสนาจะนำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ เสนอต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้ความเห็น โดยมี ๕ ขั้นตอนหลักในการเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา คือ

๑. หน่วยงานเจ้าของแผน (กระทรวงวัฒนธรรม) พิจารณาความจำเป็นในการจัดทำแผน และความจำเป็นในการเสนอคณะรัฐมนตรี โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้พิจารณาแล้วมีความจำเป็น ดังนี้

๑.๑ ความจำเป็นในการจัดทำแผน: เป็นแผนต่อเนื่องจากแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๑ และเป็นแผนด้านการส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศไทย และไม่ซ้ำซ้อนกับแผนระดับที่ ๓ ของหน่วยงานอื่น

๑.๒ ความจำเป็นในการเสนอคณะรัฐมนตรี: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ อานาจหน้าที่ข้อ ๘ (๓) กำหนดให้ คณะกรรมการฯ เสนอแผนแม่บทการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมไทยต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

๒. กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนา จัดส่งแผนฯ ไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาความจำเป็นในการนำเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณา/ทราบของคณะรัฐมนตรีโดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๒.๑ หากไม่มีความจำเป็นในการจัดทำแผน สำนักงานสภาพัฒน์จะแจ้งหน่วยงานเจ้าของแผนให้ทราบ

๒.๒ หากไม่มีความจำเป็นในการเสนอคณะรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒน์จะแจ้งหน่วยงานเจ้าของแผน (กระทรวงวัฒนธรรม) ให้ดำเนินการประกาศใช้แผนฯ และหน่วยงานเจ้าของแผนนำเข้าแผนในระบบ eMENSOCR

๓. กรณีมีความเห็นให้เสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒน์จะแจ้งผลการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ มีความเห็นให้ปรับปรุงแผน และระบุให้ส่งกลับพิจารณากลับกรองอีกครั้ง

๓.๒ มีความเห็นให้ปรับปรุงแผน แต่ไม่ได้ระบุให้ส่งกลับพิจารณา

๓.๓ ไม่มีความเห็นให้ปรับปรุงแผน

ทั้งนี้ ผลการพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมในการเสนอคณะรัฐมนตรีของสำนักงานสภาพัฒน์ถือเป็นที่สุด

๔. หลังจากดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒน์แล้ว กระทรวงวัฒนธรรมเสนอแผนไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา พร้อมความเห็นของสำนักงานสภาพัฒน์ประกอบ

๕. เมื่อคณะรัฐมนตรีแจ้งผลการพิจารณา ให้กระทรวงวัฒนธรรมนำเข้าแผนในระบบ eMENSCR โดยสำนักงานสภาพัฒน์จะรวบรวมรายชื่อแผนระดับที่ ๓ ที่บรรจุเข้าในระบบ eMENSCR เสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการ คนที่ ๑ อธิบายวัตถุประสงค์ของการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ เพิ่มเติม ซึ่งต่อยอดจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ในประเด็นที่ยังไม่เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม เป็นการเน้นผลลัพธ์เชิงปฏิบัติ ที่เห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในสังคมไทยที่มีคุณธรรม รวมไปถึงพัฒนาตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น และพัฒนาระบบเครดิตสังคมให้เป็นรูปธรรม ซึ่งยังเป็นเรื่องใหม่ โดยจะนำไปใช้ในภาคราชการก่อนขยายผลไปยังภาคเอกชน

นายสุภัทร จำปาทอง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รองประธานกรรมการ คนที่ ๒ เห็นด้วยกับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และมีข้อเสนอแนะประเด็นของชุดโครงการที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ควรมีระบบพี่เลี้ยง (สร้างแม่ไก่) ในหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อเชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจแก่สถานศึกษาต่าง ๆ นำไปปฏิบัติ หรือมีกลไกคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามชุดโครงการที่เกี่ยวข้อง

นายมานิช แจ่ม मुख กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วยและสนับสนุน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ที่เน้นผลลัพธ์เชิงพฤติกรรม และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเรื่องการขับเคลื่อน “พลังบวร” ควรเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของ บ้าน - วัด/ศาสนสถาน - โรงเรียน/ราชการ บูรณาการร่วมกันในเชิงปฏิบัติมากขึ้นเพื่อให้เป็นรูปธรรม

นางนิศากร วิศิษฐ์สรอรรถ รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ อธิบายเพิ่มเติมในประเด็นการกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดสรรงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ตามที่ระบุในแผนย่อยที่ ๑ ว่า อำนาจในการจัดสรรงบประมาณอยู่ที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) โดยต้องมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละโครงการ และความเกี่ยวข้องของหน่วยงานเจ้าของโครงการกับแผนปฏิบัติการฯ ดังนั้น อาจไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ ๑๐

นายกล้า สมตระกูล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วยว่าการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ในระยะเวลา ๕ ปีต่อจากนี้จะเป็นประโยชน์กับสังคมไทย ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเรื่องแนวทางการพัฒนาที่ยังขาดการเชื่อมโยงเพื่อแก้ไขจุดด้อยภายใต้ ๔ ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๑ รวมถึงความเชื่อมโยงกับการพัฒนาระบบเครดิตสังคมเพื่อนำมาใช้ในแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒

นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช นักวิเคราะห์นโยบายและชำนาญการพิเศษ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ มีข้อเสนอแนะเรื่องชุดโครงการที่ยังมีความเป็นนามธรรมสูง ควรเป็นในลักษณะชุดโครงการสหยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหัวข้อ/โครงการ/กิจกรรมย่อย และปรับใช้เหมาะสมกับทุกหน่วยงานได้ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าใจและนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

นายปรารพ เหล่าวานิช กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วยกับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ที่จะพัฒนาระบบเครดิตสังคมให้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการส่งเสริมคุณธรรม รวมทั้งการสนับสนุนเปิดพื้นที่เผยแพร่สื่อที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมที่ปัจจุบันมีมากมายในโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทาย อีกทั้งเห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณในจังหวัดเพราะเป็นการขับเคลื่อนเชิงนโยบายที่ผู้นำองค์กรเห็นความสำคัญในโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงและตอบข้อซักถามในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. ชุดโครงการภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ เกิดขึ้นจากการระดมความคิดเห็นของทุกกระทรวง จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันเสนอโครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนย่อยที่ ๑ - ๓ ทั้งที่เป็นโครงการตามภารกิจของหน่วยงานและมีงบประมาณรองรับอยู่แล้ว และโครงการใหม่ที่ต้องการขอรับการจัดสรรงบประมาณจากแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ ดังนั้น หน่วยงานที่เสนอโครงการย่อมมีกลไกหรือแนวทางเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จะปรับปรุงรายละเอียดของโครงการให้มีลักษณะที่เปิดกว้างและเหมาะสมกับทุกหน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติได้

๒. (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ ได้กำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมกลไก “พลังบวร” ให้เข้มแข็งขึ้นโดยบูรณาการกับทุกภาคส่วน ในแผนย่อยที่ ๑ แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร ๑ ชุมชน ๑ สถาบันศาสนา โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชื่อมประสานพลังบวรในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

๓. ระบบเครดิตสังคมอยู่ระหว่างการพัฒนาเพื่อให้ได้ระบบที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของคนไทย ทั้งนี้ ระบบเครดิตสังคมเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทยและต้องนำไปทดลองใช้อย่างรอบด้านมากที่สุดก่อนนำไปใช้จริงในแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ โดยหากทดลองแล้วไม่ประสบความสำเร็จก็สามารถพิจารณาทบทวนการนำมาใช้ได้

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการ ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเพื่อพิจารณาก่อนเสนอแผนต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สรุปข้อเสนอแนะของที่ประชุมในการปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังนี้

๑. การกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดสรรงบประมาณงบบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม เป็นการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ในระดับนโยบายที่มุ่งเน้นให้ผู้นำองค์กรเห็นความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งเป็นประเด็นที่พบจากการประเมินแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณดังกล่าวนั้น ควรเป็นการดำเนินงานให้หน่วยงานในจังหวัด จัดทำแผนงานเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับกิจกรรม

๒. ชุดโครงการภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ไม่ควรเป็นโครงการเฉพาะเจาะจงหน่วยงานรับผิดชอบ แต่ควรเป็นโครงการที่มีลักษณะเปิดกว้างที่ทุกหน่วยงานสามารถเลือกนำไปดำเนินการได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาระบบที่เลี้ยงเพื่อให้คำแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการนำชุดโครงการที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ

มติที่ประชุม

เห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรี ผ่านสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้ความเห็นต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (นายอิทธิพล คุณปลื้ม) ขอให้ประธานกรรมการฯ พิจารณารับข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในการขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของ “สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ” ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และดำเนินการประสานงานให้เกิดประสิทธิผลทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ โดยกรมการศาสนาได้กำหนดขึ้นเป็นหน่วยงานภายใน มีฐานะเทียบเท่ากองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ กรมการศาสนาได้มีการเสนอขอปรับปรุงโครงสร้างดังกล่าวในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ โดยยังไม่ได้รับการพิจารณา ซึ่งระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ให้เกิดขึ้นในหน่วยงานทุกภาคส่วนที่ชัดเจน และมีภารกิจที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงเห็นควรผลักดันให้เป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับสำนัก/กองตามกฎหมาย สังกัดกรมการศาสนา หรืออาจให้มีการยกระดับขึ้นเป็น “สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ” เป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับกรม สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ตามความเหมาะสมต่อไป

๕.๒ มอบหมายกระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) บูรณาการจัดกิจกรรมแถลงผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติที่ได้ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕ โดยนำเสนอผลงานจากหน่วยงานที่เป็นต้นแบบเพื่อสร้างการรับรู้ในสังคมไทย อีกทั้งเป็นแรงบันดาลใจในการดำเนินงาน โดยมีกำหนดจัดกิจกรรมดังกล่าวในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ๒๕๖๕

ปิดประชุม เวลา ๑๖.๐๐ น.

(ลงชื่อ)

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายอนุชา ทุระธานี)

ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ
คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

(ลงชื่อ)

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์)

อธิบดีกรมการศาสนา
กรมการและเลขาธิการ
คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

แบบรับรองรายงานการประชุม

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ศูนย์ประชุมกระทรวงวัฒนธรรม ชั้น ๘ และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ZOOM)

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง

หน่วยงาน

ที่อยู่

โทรศัพท์ โทรสาร

ได้ตรวจสอบรายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ และ

- รับรองรายงานการประชุม โดยไม่มีข้อแก้ไข
- รับรองรายงานการประชุม โดยมีข้อแก้ไข ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ
(.....)

ตำแหน่ง
วันที่

หมายเหตุ กรุณาส่งแบบรับรองรายงานการประชุมฯ ไปยังฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ภายในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๒๐๒ ๙๖๒๘
หรือ e-mail: nmpc.dra@gmail.com
ดาวน์โหลดแบบฟอร์ม <https://www.nmpc.go.th/content-document/download?id=๘๘>